

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**INFORMACIJA O MIKROKREDITNOM SUSTAVU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SA STANJEM NA DAN 30.6.2011.**

Sarajevo, kolovoz 2011.

Sadržaj

1. UVOD	3
1.1 Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO	3
1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u II. kvartalu 2011. godine.....	4
1.3. Potrebne mjere na razini sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja..	5
2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA.....	6
2.1. Kadrovi.....	6
3. ANALIZA FINACIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO	7
3.1. Bilanca stanja	7
3.2. Kapital	10
3.3. Kreditni portfelj.....	10
3.4. Ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite	14
3.5. Račun dobiti i gubitka	16
4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	18

PRILOZI:

Prilog 1.	Osnovni podaci o MKO
Prilog 2.	Bilanca stanja MKF
Prilog 3.	Bilanca stanja MKD
Prilog 4.	Račun dobiti i gubitka MKF
Prilog 5.	Račun dobiti i gubitka MKD
Prilog 6.	Pregled doniranog kapitala MKF

GRAFIKONI:

Grafikon 1.	Iznos aktive MKO na dan 30.6.2011. u 000 KM
Grafikon 2.	Iznos bruto portfelja na dan 30.6.2011. u 000 KM
Grafikon 3.	Iznos kapitala MKO na dan 30.6.2011. u 000 KM
Grafikon 4.	Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD na dan 30.6.2011. u 000 KM
Grafikon 5.	Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite prema izvješćima MKO u II. kvartalu 2011. godine
Grafikon 6.	Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite prema izvješćima MKO u II. kvartalu 2011. godine
Grafikon 7.	Broj zaposlenih MKO na dan 30.6.2011.
Grafikon 8.	Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfelj MKO na dan 30.6.2011.
Grafikon 9.	Portfelj u riziku preko 30 dana na dan 30.6.2011.
Grafikon 10.	Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 30.6.2011.

1. UVOD

Zakonom o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/06) (Zakon o MKO) uređuje se osnivanje, registriranje, djelatnost, oblik organiziranja, poslovanje, način upravljanja, prestanak rada i nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija (MKO, odnosno mikrokreditnih fondacija (MKF) i mikrokreditnih društava (MKD) u Federaciji BiH. Nadležnosti Agencije za bankarstvo Federacije BiH (Agencija) nad ovim poslovima propisane su Zakonom o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03, 19/03, 47/06, 59/06 i 48/08) i internim aktima Agencije, a svi navedeni poslovi obavljaju se u okviru Sektora za nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija.

1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO

Poslovanje MKO bliže se uređuje podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od Upravnog odbora Agencije, objavljenim u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 27/07 (deseta odluka objavljena je u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 32/10) i uputama za poslovanje MKO usvojenim od direktora Agencije.

Odluke Agencije za poslovanje MKO

1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje dozvole za rad mikrokreditnoj fondaciji nastaloj promjenom oblika mikrokreditne organizacije;
2. Odluka o uvjetima i postupku izdavanja i oduzimanja dozvole za rad i drugih suglasnosti mikrokreditnim organizacijama;
3. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje dozvole za rad i suglasnosti za stjecanje vlasničkih udjela ulaganjem i prijenosom imovine mikrokreditne fondacije;
4. Odluka o nadzoru poslovanja mikrokreditnih organizacija;
5. Odluka o obliku i sadržaju izvješća koje mikrokreditne organizacije dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i rokovima izvješćivanja;
6. Odluka o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija;
7. Odluka o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite,
8. Odluka o ostalim općim uvjetima za poslovanje mikrokreditne organizacije,
9. Odluka o naknadama koje mikrokreditne organizacije plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i
10. Odluka o uvjetima i načinu postupanja mikrokreditne organizacije po prigovoru klijenta.

Upute Agencije za poslovanje MKO

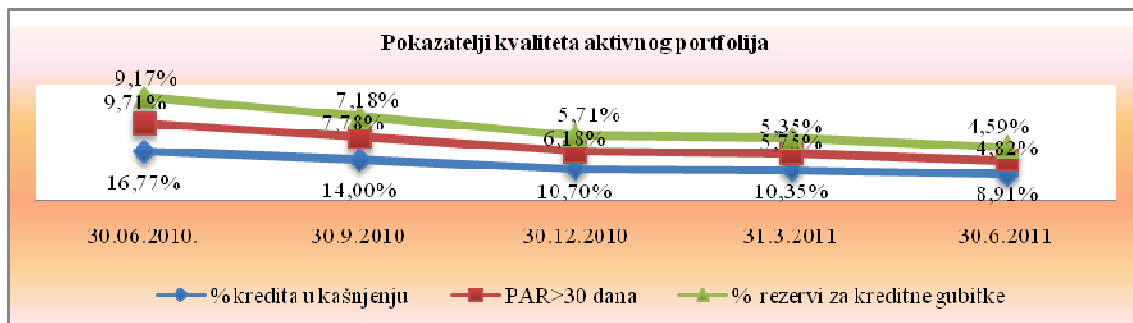
1. Uputa za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite;
2. Uputa za izračunavanje ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope;
3. Uputa za izračunavanje prilagođenog povrata na aktivu;
4. Uputa za izračunavanje pokazatelja operativne efikasnosti i
5. Uputa za izradu izvješća mikrokreditnih organizacija.

1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u II kvartalu 2011. godine

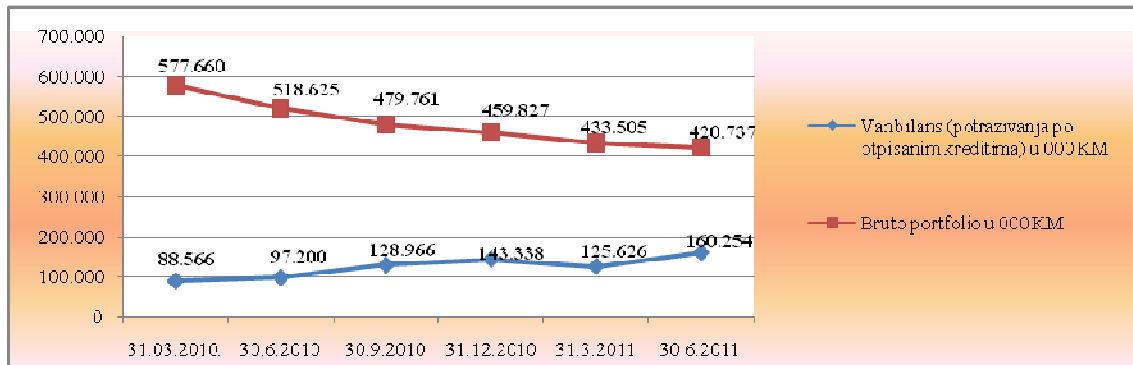
Tijekom drugog kvartala 2011. godine, dodatno je nastavljen pad bruto portfelja MKO. Razlozi za pad portfelja su uvođenje restriktivnijih politika kreditiranja kod MKO kao mjera za korigiranje povećanih kreditnih rizika koji su nastali uslijed nekontrolirane ekspanzije kreditnih aktivnosti u razdoblju tranzicije MKO iz 2008. godine. Novim zakonom iz 2006. godine organizacije koje su poslovale po zakonu iz 2000. godine, a koje su bile dužne preregistrirati se kao mikrokreditne fondacije na koje se primjenjivalo ograničenje kreditiranja do iznosa od 10.000 KM su do stjecanja pravnog subjektiviteta kao MKF masovnije odobravale kredite u iznosima do 30.000 KM, a što je ultimativno dovelo do preklapanja klijenata kao i povećanja stepena prezaduženosti. Uz globalnu ekonomsku krizu MKO su bile pogođene značajnim padom kvalitete kreditnog portfelja te povećanim rezerviranjima i otpisima. U cilju preveniranja i prevladavanja problema prezaduženosti, Agencija je naložila MKO punu primjenu propisa o obveznoj razmjeni informacija na razini sektora i Središnjeg registra kredita CBBiH. Tijekom 2011. godine većina MKO je uložila dodatne napore na primjeni praksi odgovornog kreditiranja i ostvarivanja misije i ciljeva mikrokreditnog sektora.

Dodatni razlozi za pad portfelja su evidentni u smanjenoj potražnji klijenata s obzirom na povećanu konkurenciju banaka koje nude povoljnije zamjenske kredite određenim kategorijama klijenata mikrokreditnih organizacija. Također, kreditori MKO poučeni nastalim gubicima u prethodnom razdoblju iskazuju veći oprez prilikom kreditiranja MKO čime se dovodi u pitanje budućnost pojedinih mikrokreditnih organizacija.

Usprkos padu mikrokreditnog portfelja, rezultati većih MKO prema izvješćima o rezervama bilježe vidljivo poboljšanja kvalitete aktivnog kreditnog portfelja u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Poboljšanje kvalitete aktivnog portfelja iskazano je smanjenjem stope rezervi za kreditne gubitke sa 9,17% na 4,59%. Postotak kašnjenja kredita preko jednog dana je smanjen sa 16,77% na 8,91%. Portfelj u riziku (preko 30 dana kašnjenja) smanjen je sa 9,71% na 4,82%, čime je ukupan rezultat sektora po pitanju rizičnosti portfelja dostigao standard propisan od strane Agencije.

Zabrinjava, međutim, povećanje razine reprogramiranih zajmova, odnosno pojava kod određenih MKO koje sustavno vrše reprogramiranje/refinanciranje loših kredita iz razdoblja 2008/2009. godine, te činjenica da se izvanbilančna evidencija ukupno otpisanih kredita u razdoblju od jedne godine skoro udvostručila. Na dan 30.6.2011., 38% kreditnog portfelja nalazi se u izvanbilančnoj evidenciji. Postoje značajna odstupanja u kvalitetu portfelja između različitih MKO, koja su evidentna iz podatka da tri MKO imaju preko 80% otpisanih zajmova što je direktna posljedica kreditne ekspanzije u prošlosti, dok su recimo tri MKO iskazale otpise ispod 15%.

Posljedice kreditne ekspanzije u prošlosti, trenutni ekonomski ambijent, zajednička strategija investitora/kreditora, kao i opće raspoloženje javnog mnijenja prema sektoru zahtijeva urgentnu konsolidaciju na razini mikrokreditnih fondacija u Federaciji, pa tako sve više fondacija, svjesne postojećih ograničenja, ulažu napore za iznalaženje partnera za nezaobilazan proces konsolidacije.

u 000 KM

Izvanbilančna evidencija: potraživanja po otpisanoj glavnici i kamati						
OPIS	FIZIČKE OSOBE		PRAVNE OSOBE		UKUPNO	
	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata
1	2	3	4	5	6	7
Početno stanje na datum 1.1.2011.	126.188	22.356	2.531	414	128.719	22.770
Promjene u 2011. godini:						
novi otpis (u tekućoj godini)	12.532	2.933	241	28	12.773	2.961
naplaćeno u tekućoj godini	4.333	1.892	87	21	4.420	1.913
trajni otpis	19	3	0	0	19	3
Saldo na datum 30.6.2011	134.368	23.394	2.685	421	137.053	23.815

1.3. Potrebne mjere na razini sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja

Konsolidacija na razini MKO i dalje je imperativ za stabilizaciju mikrokreditnog sektora, kojom bi se poboljšala efikasnost poslovanja fondacija kroz značajne uštede troškova te smanjenje kamatnih stopa, povećanje kompetentnosti upravnih odbora, menadžmenta i ostalog osoblja MKO, osnaživanje kapitalne baze manjeg broja jačih i zdravijih MKO, mogućnosti dobivanja dodatne podrške kreditora kao i dodatnih donacija, te postizanje ciljeva odgovornog kreditiranja. Konsolidacija na razini mikrokreditnih fondacija važna je i zbog potencijalnog osnivanja mikrokreditnih društava od strane mikrokreditnih fondacija, što bi dovelo do smanjenja broja mikrokreditnih fondacija koje ne bi ostvarivale svrhu poboljšanja materijalnog položaja korisnika kredita i povećanja zaposlenosti, te pružanja potpore razvoju poduzetništva kako je predviđeno člankom 2. ZoMKO.

Agencija očekuje da će se izmjenama ZoMKO otkloniti nedorečenost zakonskih propisa, omogućiti adekvatni instrumenti za nadzor poslovanja, omogućiti efikasnije korigiranje uočenih problema u poslovanju MKO kao i otklanjanje eventualnih zlouporaba. Očekivanim izmjenama ZoMKO kreirat će se prostor za dodatno poboljšanje podzakonskih akata Agencije

u cilju zaštite doniranih sredstva kojim je izravno omogućeno kreditiranje velikog broja klijenta koji nemaju pristup tradicionalnim izvorima financiranja.

2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

U Federaciji BiH sa 30.06.2011. godine, dozvolu za rad Agencije ima 17 MKO, od toga 16 MKF (neprofitne organizacije) i 1 MKD (profitna organizacija), te 40 organizacionih dijelova MKD čije je sjedište u Republici Srpskoj. U toku drugog kvartala 2011. godine, Agencija je jednoj MKF oduzela dozvolu za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita, dok je jedna MKF pokrenula postupak prestanka rada koji je trenutno u obradi. Sve MKF koje su dobile dozvolu za rad Agencije izvršile su preregistraciju sukladno Zakonu o MKO, odnosno nastale su promjenom oblika MKO osnovanih shodno Zakonu o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH, broj: 24/00) (Zakon o MKO iz 2000. godine). Stoga, sve MKF su zakonski pravni slijednik imovine, prava i obveza MKO osnovanih sukladno Zakonu o MKO iz 2000. godine. U Prilogu 1. nalaze se osnovni podaci o MKF i MKD kojima je Agencija izdala dozvolu za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita.

Kao rezultat racionalizacije troškova MKO, a prvenstveno MKF, sa 30.6.2011., nastavljen je trend zatvaranja organizacijskih dijelova MKF sa sjedištem u Federaciji BiH, te je u odnosu na 31.12.2010. ukupan broj organizacijskih dijelova sa sjedištem u Federaciji BiH manji za 11%. MKO sa sjedištem u Federaciji BiH imaju ukupno 321 organizacijski dio, od čega u Federaciji BiH 208, Republici Srpskoj 110 i Distriktu Brčko 3. Ukupno 177 organizacijskih dijelova MKO sa sjedištem u Federaciji BiH ima ovlasti za dodjelu mikrokredita, stoga su upisani u nadležni registar. Organizacijske dijelove izvan Federacije BiH ima 9 MKF.

Agencija je dala dozvole za rad organizacijskih dijelova jednog MKD koje ima sjedište u Republici Srpskoj, a koje u Federaciji BiH posluje putem 40 poslovnih jedinica i terenskih ureda.

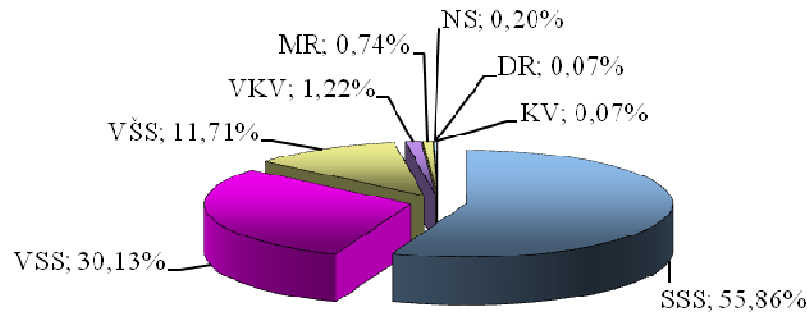
2.1. Kadrovi

Tablica 1. Kvalifikacijska struktura zaposlenih

Rb.	Kvalifikacija	31.12.2010.		Ukupno	Učešće	30.6.2011.		Ukupno	Učešće	Indeks
		MKF	MKD			MKF	MKD			
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8	9=(7+8)	10	11=9/5
1.	NS	3	0	3	0	3	0	3	0,20	100
2.	KV	2	0	2	0	1	0	1	0,07	50
3.	VKV	21	0	21	1	18	0	18	1,22	86
4.	SSS	876	3	879	58	822	3	825	55,86	94
5.	VŠS	232	0	232	15	173	0	173	11,71	75
6.	VSS	378	3	381	25	442	3	445	30,13	117
7.	MR	10	0	10	1	11	0	11	0,74	110
8.	DR	0	0	0	0	1	0	1	0,07	n/a
UKUPNO		1522	6	1528	100	1471	6	1477	100,00	97

Sa 30.6.2011., mikrokreditni sektor zapošljava ukupno 1.477 radnika, što je za 51 radnika ili 3% manje u odnosu na 31.12.2010. MKF zapošljavaju 1.471 radnika ili 99,6%, a MKD 6 radnika ili 0,4%. U strukturi zaposlenih najveće je učešće SSS od 55,86%, VSS od 30,13% i VŠS od 11,71%. Postotak učešća zaposlenih s visokom stručnom spremom je u porastu (za 17%) i magistara (za 10%), dok je postotak učešća zaposlenih s višom i srednjom stručnom spremom u padu u odnosu na 31.12.2010.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih na dan 30.06.2011. godine

3. ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO

Funkciju nadzora MKO, Agencija obavlja kontrolom na licu mjesta (*on-site*) i analizom izvješća koje MKO dostavljaju Agenciji (*off-site*), shodno Zakonu o MKO i podzakonskim aktima Agencije. Izvještajnu osnovu čine kvartalna izvješća o bilanci stanja, kapitalu, kreditima, rezervama za kreditne gubitke, rezultatima poslovanja i druga izvješća o pojedinim segmentima poslovanja, te mjesečno izvješće o kamatnim stopama.

3.1. Bilanca stanja

Tablica 2. Bilanca stanja MKO

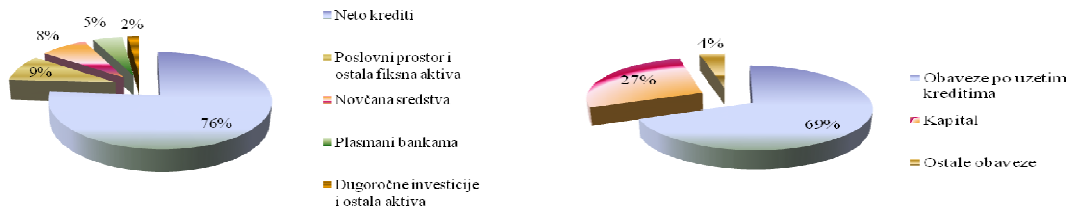
u 000 KM

OPIS	31.12.2010.					30.6.2011.					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=(2+4)	7	8	9	10	11=(7+9)	12
AKTIVA											
1. Novčana sredstva	47.527	8	36	3	47.563	44.624	8	186	11	44.810	94
2. Plasmani bankama	28.751	5	0	0	28.751	24.916	5	0	0	24.916	87
3. Krediti	458.551		1.276		459.826	419.330		1.407		420.737	91
4. Minus: rezer. za kred. gubitke	26.214		36		26.250	19.287		19		19.306	74
5. Neto krediti	432.337	75	1.240	91	433.576	400.044	76	1.388	83	401.431	93
6. Posl. prostor i ost. fik. aktiva	49.115	9	84	6	49.200	47.993	9	79	5	48.072	98
7. Dugor. investicije	3.500	1	0	0	3.500	2.700	1	0	0	2.700	77
8. Ostala aktiva	14.319	2	9	1	14.328	9.884	2	14	1	9.899	69
9. Minus: rezerv. na ost. st. aktive, osim kredita	701	0	0	0	701	698	0	0	0	698	100
UKUPNO AKTIVA	574.848	100	1.369	100	576.217	529.464	100	1.667	100	531.131	92
PASIVA											
10. Obveze po uzetim kreditima	409.898	71	598	44	410.496	366.426	69	868	52	367.294	89
11. Ostale obveze	23.025	4	71	5	23.096	20.427	4	69	4	20.496	89
12. Kapital	141.924	25	700	51	142.625	142.612	27	730	44	143.342	101
UKUPNO PASIVA	574.848	100	1.369	100	576.217	529.464	100	1.667	100	531.131	92
Izvanbilančna evidencija	144.521		88		144.609	161.486		80		161.566	112

Bilančna suma MKO sa 30.6.2011. iznosi 531,1 milijun KM i za 93,6 milijuna KM ili 15% je manja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, odnosno za 45,1 milijun KM ili 8% u odnosu na stanje sa 31.12.2010. Rast bilančne sume u odnosu na kraj prethodne godine, bilježi 5 MKF i 1 MKD, a pad je zabilježilo 11 MKF. Pad bilančne sume veći od 10% u odnosu na kraj 2010. godine zabilježile su 3 MKF, a pad preko 20% bilježe 4 MKF. Najveće učešće u ukupnoj bilanci MKO ima šest MKF sa aktivom u iznosu od 489,1 milijun KM ili 92%.

U strukturi aktive MKO, novčana sredstva iznose 44,8 milijuna KM ili 8% sa stopom pada od 6% u odnosu na 31.12.2010. i većinom se odnose na novčana sredstva MKF. Plasmani bankama iznose 25 milijuna KM ili 5%. Neke MKF mogu se suočiti s rizikom likvidnosti, a kreditori generalno pokazuju visok stupanj opreza uslijed iskazanih rezultata poslovanja odnosno trenda koji iskazuje sektor, čime se fondacijama ograničava pristup novim kreditima kojim bi zadovoljili kratkoročne obveze što uz lošu naplatu kredita može dovesti do nelikvidnosti.

Neto krediti, odnosno bruto krediti umanjeni za rezerviranja za kreditne gubitke iznose 401,4 milijuna KM ili 76% ukupne aktive i manji su za 71,2 milijuna KM ili 15% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, odnosno za 32,1 milijun KM ili 7% u odnosu na 31.12.2010. Pad neto kredita u odnosu na kraj prethodne godine, zabilježilo je 12 MKF, dok su rast zabilježile 4 MKF i 1 MKD. U odnosu na 31.12.2010., pad neto kredita veći od 10% zabilježile su 3 MKF, a pad preko 20% zabilježila je 1 MKF.

Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva iznose 48 milijuna KM ili 9% ukupne aktive i bilježe pad od 2% u odnosu na kraj prethodne godine. Šest MKF ima postotak fiksne aktive u ukupnoj aktivi veći od dozvoljenog iznosa. Iznos od 11,9 milijuna KM ili 2% odnosi se na dugoročne investicije (2,7 milijuna KM) i ostalu aktivu u iznosu od 9,2 milijuna KM (umanjenu za rezerviranja na ostale stavke aktive osim kredita), koju čine obračunate kamate, avansi, aktivna vremenska razgraničenja i drugo. Dugoročne investicije odnose se na jednu MKF, dok jedna MKF ima postotak ostale aktive veći od 10% u odnosu na ukupnu aktivu.

U strukturi pasive MKO, obveze po uzetim kreditima su osnovni izvor sredstava i iznose 367,2 milijuna KM ili 69% ukupne pasive i manje su za 11% u odnosu na 31.12.2010.

Tablica 3. Ročna struktura uzetih kredita

u 000 KM

OPIS	31.12.2010. godine				30.6.2011. godine				Indeks
	MKF	MKD	UKUPNO	%	MKF	MKD	UKUPNO	%	
1					6	7	8=(6+7)	9	10=8/4
1. Obveze po uzetim kratkor. kreditima	88.871	513	89.384	22	75.064	511	75.574	21	85
2. Obveze po uzetim dugoroč. kreditima	321.027	86	321.113	78	291.362	357	291.719	79	91
UKUPNO	409.898	598	410.496	100	366.426	868	367.294	100	89

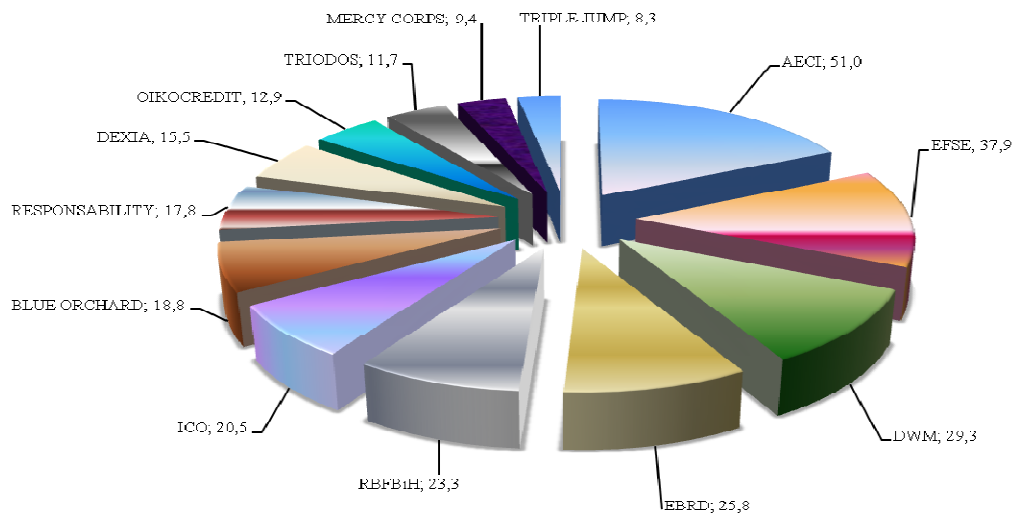

Od ukupnih obveza po uzetim kreditima, dugoročni krediti iznose 291,7 milijuna KM ili 79% i imaju stopu pada od 9% u odnosu na kraj prethodne godine. Od ukupnih obveza po uzetim kreditima, kratkoročni krediti iznose 75,5 milijuna KM ili 21% i imaju stopu pada od 15% u odnosu na kraj prethodne godine. Na obveze po uzetim kreditima na MKF odnosi se 366,4 milijuna KM ili 99,8% od ukupnih obveza po uzetim kreditima.

Najznačajniji kreditori MKO na koje se odnosi 82% ukupnih kreditnih obaveza su¹:

- 1.) AEICI – Agencija za međunarodnu suradnju Kraljevine Španjolske (51 milijun KM);
- 2.) EFSE – Europski fond za Jugoistočnu Europu, Luksemburg (37,9 milijuna KM);
- 3.) DWM – Developing World Markets, SAD (29,3 milijuna KM);
- 4.) EBRD – Europska banka za obnovu i razvoj, Velika Britanija (25,8 milijuna KM);
- 5.) Razvojna banka Federacije BiH² (23,3 milijuna KM);
- 6.) ICO – Instituto de Credito Oficial, Španjolska (20,5 milijuna KM);
- 7.) Blue Orchard Finance S.A., Švicarska (18,8 milijuna KM);
- 8.) Responsibility SICAV, Švicarska (18,8 milijuna KM);
- 9.) Dexia Microcredit, Švicarska (15,5 milijun KM);
- 10.) Oikokredit, Nizozemska (12,9 milijuna KM);
- 11.) Triodos – Doen, Nizozemska (11,7 milijun KM);
- 12.) Mercy Corps, SAD (9,4 milijuna KM);
- 13.) Triple Jump, Nizozemska (8,3 milijuna KM);

Izvori sredstava MKO na dan 30.6.2011. u mil. KM

Ostale obveze iznose 20,5 milijuna KM ili 4% ukupne pasive, a čine ih obveze prema zaposlenim, dobavljačima, pasivna vremenska razgraničenja i drugo. Ukupno 5 MKF ima postotak ostalih obveza veći od 10% u odnosu na ukupne obveze.

Izvanbilančna evidencija iznosi 161,5 milijuna KM, koju čine otpisana kreditna potraživanja (160,2 milijuna KM) i komisioni poslovi (1,3 milijuna KM) i za 12% je veća od stanja sa 31.12.2010.

¹ Od 44 evidentirana kreditora, u Informaciji su navedeni samo najznačajniji kreditori MKO.

² Sredstva su plasirana u okviru Projekta lokalnih inicijativa LIP I i LIP II koja su Odlukom Vlade Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br: 78/06 i 34/07) na upravljanje prenesena Razvojnoj banci Federacije BiH.

3.2. Kapital

Ukupni kapital MKO na dan 30.6.2011. iznosi 143,3 milijuna KM ili 27% ukupne pasive i veći je za 4,2 milijuna KM ili 3% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, odnosno za 0,7 milijuna KM ili 1% u odnosu na kraj 2010. godine. Kapital MKF iznosi 142,6 milijun MKF ili 99,5%, a kapital jednog MKD 0,7 milijuna KM ili 0,5%.

Tablica 4. Struktura kapitala MKO

u 000 KM

OPIS	31.12.2010.					30.6.2011.					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=2+4	7	8	9	10	11=7+9	12=11/6
Donirani kapital	42.619	30	0	0	42.619	42.822	30	0	0	42.822	100
Temeljni kapital	9.957	7	600	86	10.557	9.853	7	600	82	10.453	99
Višak/manjak pr. nad ras.	84.856	60	0	0	84.856	85.471	60	0	0	85.471	101
Emisioni ažio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neraspoređena dobit	0	0	3	0	3	0	0	30	4	30	993
Zakonske rezerve	0	0	98	14	98	0	0	100	14	100	102
Ostale rezerve	4.493	3	0	0	4.493	4.466	3	0	0	4.466	99
UKUPNO KAPITAL	141.924	100	700	100	142.625	142.612	100	730	100	143.342	101

U strukturi kapitala najznačajniji je višak prihoda nad rashodima koji iznosi 85,5 milijuna KM, te čini 60% ukupnog kapitala MKF i veći je za 1% u odnosu na kraj prethodne godine. Manjak prihoda nad rashodima za šest mjeseci u 2011. godine ostvarilo je 8 MKF, a višak prihoda nad rashodima 8 MKF, dok je jedno MKD ostvarilo neto dobit. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 130 tisuća KM ili 18% ukupnog kapitala MKD.

Značajan izvor kapitala MKF čini donirani kapital koji iznosi 42,8 milijuna KM ili 30% ukupnog kapitala, dok jedno MKD nema doniranog kapitala. Tri MKF imale su povećanje doniranog kapitala u iznosu od 203 tisuće KM, odnosno donirani kapital je u odnosu na kraj prethodne godine povećan za 0,4%. Temeljni kapital MKO na dan 30.6.2011. iznosi 10,4 milijuna KM ili 7% ukupnog kapitala. Ostale rezerve iznose 4,5 milijuna KM, ili 3% ukupnog kapitala i odnose se na 3 MKF.

3.3. Kreditni portfelj

Osnovna djelatnost MKO je mikrokreditiranje na koje se odnosi iznos od 420,7 milijuna KM ili 80% ukupne aktive mikrokreditnog sektora. Razina ukupnih kredita sektora ovisi o stanju kredita MKF na koje se odnosi 419,3 milijuna KM ili 99,7% od ukupnih kredita, dok se na MKD odnosi 1,4 milijuna KM ili 0,3% od ukupnih kredita. Neto krediti, koje čine ukupni krediti umanjani za rezerve za kreditne gubitke prikazani su u Tabeli 5.

Tablica 5. Neto krediti

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2010.			30.6.2011.			Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	MKF	MKD	Ukupno	
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)	9=8/5
1.	Kredit	458.551	1.276	459.826	419.330	1.407	420.737	91
2.	Rezerve za kreditne gubitke	26.214	36	26.250	19.287	19	19.306	74
3.	Neto krediti (1.-2.)	432.337	1.240	433.576	400.044	1.388	401.431	93

Neto krediti iznose 401,4 milijuna KM i za 15% su manji u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, odnosno za 7% u odnosu na 31.12.2010. Krediti na bruto osnovi manji su za 19% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, odnosno za 9% u odnosu na 31.12.2010. Rezerve za kreditne gubitke iznose 19,3 milijuna KM i manje su za 58% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, odnosno 26% u odnosu na 31.12.2010. Omjer rezervi za kreditne gubitke u odnosu na ukupan kreditni portfelj iznosi 4,59%, te u odnosu na omjer sa 31.12.2010., bilježi poboljšanje od 1,12%.

Tablica 6. Sektorska i ročna struktura mikrokredita MKO na dan 30. 6.2011.

u 000 KM

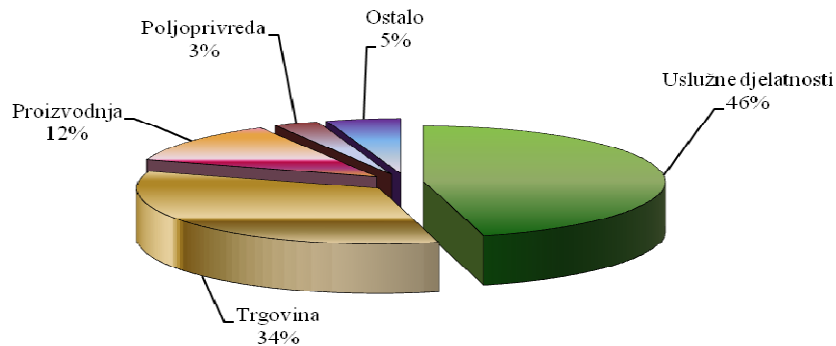
Red. broj	Mikrokrediti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Dospjela potraživanja	UKUPNO	%
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7
1.	Pravnim osobama					
a.)	Uslužne djelatnosti	879	3.329	41	4.249	46%
b.)	Trgovina	914	2.161	41	3.117	34%
c.)	Poljoprivreda	77	174	2	253	3%
d.)	Proizvodnja	290	820	10	1.120	12%
e.)	Ostalo	60	392	2	454	5%
	UKUPNO 1:	2.220	6.877	96	9.193	100%
2.	Fizičkim osobama					
a.)	Uslužne djelatnosti	7.774	80.042	1.567	89.383	21%
b.)	Trgovina	6.002	50.947	1.241	58.190	14%
c.)	Poljoprivreda	8.434	133.825	2.390	144.649	35%
d.)	Proizvodnja	2.062	23.295	547	25.904	7%
e.)	Stambene potrebe	2.550	45.349	650	48.549	12%
f.)	Ostalo	12.869	31.077	922	44.868	11%
	UKUPNO 2:	39.692	364.535	7.317	411.544	100%
	UKUPNO (1+2):	41.912	371.412	7.413	420.737	

Prema sektorskoj strukturi mikrokredita 411,5 milijuna KM ili 98% od ukupnih kredita plasirano je fizičkim osobama, a 9,2 milijuna ili 2% pravnim osobama.

U ročnoj strukturi mikrokredita na kratkoročne kredite, u koje se uključuju i dospjela potraživanja odnosi se 49,3 milijuna KM ili 12%, a na dugoročne kredite 371,4 milijuna KM ili 88%. Sama dospjela potraživanja iznose ukupno iznose 7,4 milijun KM ili 2% od ukupnih kredita i gotovo u cijelosti se odnose na kredite fizičkim osobama. U odnosu na prethodni kvartal zabilježeno je smanjenje plasmana kratkoročnih kredita za 18%, što se odrazilo na povećanje dugoročnih kredita za isti postotak što može biti rezultat povećanog reprogramiranja/refinanciranja kratkoročnih kredita.

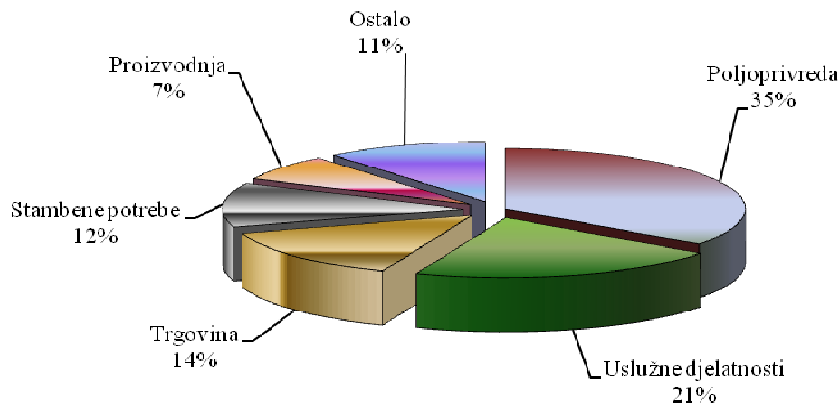
Prema granskoj strukturi najveći iznos, od ukupnog iznosa mikrokredita danih **pravnim osobama**, plasiran je za uslužne djelatnosti i trgovinu – uslužne djelatnosti 4,2 milijuna KM ili 46%, odnosno trgovina 3,1 milijun KM ili 34%. Za proizvodnju dan je 1,1 milijun KM ili 12% od ukupnog iznosa mikrokredita danih pravnim osobama, dok je za poljoprivredu dano 0,3 milijuna KM ili 3%, a za ostale namjene 0,5 milijuna KM ili 5%.

Sektorska struktura mikrokredita plasiranih pravnim osobama

Što se tiče kredita **fizičkim osobama**, 144,6 milijuna KM ili 35% plasirano je za poljoprivredu, zatim 89,4 milijuna KM ili 21% za uslužne djelatnosti, za trgovinu je plasirano 58,2 milijuna KM ili 14%, za stambene potrebe 48,6 milijuna KM ili 12%, za proizvodnju 25,9 milijuna KM ili 7%, te za ostalo 44,8 milijuna KM ili 11%.

Sektorska struktura mikrokredita plasiranih fizičkim osobama

Na temelju analize granske strukture zaključuje se da je mikrokreditiranje najvećim dijelom usmjereno na kreditiranje poljoprivrede i uslužnih djelatnosti, te se većim dijelom odnosi na dugoročne kredite fizičkim osobama iz čega proizlazi da se krediti u najvećem broju slučajeva odobravaju osobama koje nemaju pristup tradicionalnim izvorima financiranja kako zbog rizičnosti posla kojeg obavljaju tako i zbog nedostatka adekvatnih kolaterala.

Odlukom o visini i načinu formiranja i održavanja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/07), MKO su dužne sva kreditna sredstva i druga potraživanja raspoređivati u određene grupe primjenom kriterija broja dana kašnjenja u otplati na način da za svaku grupu izdvaja rezerve za kreditne i druge gubitke na teret troškova poslovanja.

Osnovicu za obračun visine rezervi čini iznos neotplaćenog kredita, dospjele kamate i naknade i sve druge stavke kod kojih je MKO izložena riziku nemogućnosti naplate, odnosno poslovnog neuspjeha.

Iznosi potraživanja razvrstanih u zadane grupe i obračunate rezerve po tim grupama sa stanjem na dan 30.6.2011. vide se iz sljedeće tablice:

Tablica 7. Izvješće o visini i načinu formiranja rezervi za kreditne gubitke na dan 30.6.2011.

u 000 KM

Red. Broj	Dani kašnjenja	Stope rezerviranja	Iznos kredita	Dospjela kamata		Iznos ostalih stavki aktive	Rezerviranja			Ukupna rezerviranja
				Stopa rezerviranja	Iznos kamate		Po kreditima	Po dospjelim kamatama	Po ostalim stavkama aktive	
1	2	3	4	5	6	7	$8=(4 \times 3)/100$	$9=(5 \times 6)/100$	$10=(7 \times 3)/100$	$11=(8+9+10)$
1.	0	0%	383.243	0%	69	0	0	0	0	0
2.	1 - 15	2%	7.849	2%	172	378	156	4	8	168
3.	16 - 30	15%	9.372	100%	148	0	1.206	148	0	1.354
4.	31 - 60	50%	5.977	100%	214	0	2.569	215	0	2.784
5.	61 - 90	80%	3.824	100%	213	0	3.059	213	0	3.272
6.	91 - 180	100%	10.473	100%	1.255	0	10.473	1.255	0	11.728
UKUPNO			420.737		2.071	378	17.463	1.836	8	19.306

7.	preko 180	otpis	9.239	100%	1.926	0	0	0	0	0
----	-----------	-------	-------	------	-------	---	---	---	---	---

Kašnjenje u otplati dulje od jednog dana imaju krediti u iznosu 37,5 milijuna KM. Stopa kredita u kašnjenju preko jednog dana u drugom kvartalu 2011. godini iznosi 8,91% i nastavila je padati, te je u odnosu na kraj prethodne godine manja za 1,79%.

Ukupan iznos dospjelih kamata po aktivnim kreditima koji su u otplati dulje od jednog dana iznosi 2 milijuna KM.

Ukupan iznos obračunatih rezervi po svim osnovama je 19,3 milijuna KM.

- Otplata kredita na teret jamaca -

Negativan utjecaj i posljedice globalne ekonomske krize na financijski sektor, posebno su izraženi kod poslovanja MKO kroz segment kreditiranja i kvalitetu kreditnog portfelja. Zbog trenda rasta nenaplativih potraživanja iz ranijeg razdoblja, odnosno kašnjenja klijenata u plaćanju dospjelih kreditnih obveza, došlo je do aktiviranja jamstava kod jednog broja kredita u kašnjenju, koji su imali ovakvu vrstu osiguranja, tako da je teret otplate tih kredita pao na jamce, odnosno žirante. S ciljem prikupljanja, praćenja i analize podataka o kreditima koje otplaćuju jamci, Agencija je od 31.12.2009. propisala novi izvještajni obrazac OKJ - otplata kredita na teret jamaca.

Prema izvješćima MKO u Federaciji BiH sa 30.6.2011., 9.304 jamca ukupno su otplatila 4,66 milijuna KM od ukupno odobrenog iznosa kredita od 46,4 milijuna KM (8.442 kreditne partije), što je za 11% više u odnosu na iznos otplate na teret jamaca u usporedbi s krajem prethodne godine (4,21 milijuna KM, otplatilo je 12.734 jamca, dok je iznos ukupno odobrenih kredita bio 52,6 milijuna KM – 9.036 kreditnih partija). Stanje preostalog duga sa 30.6.2011. iznosi 15,5 milijuna KM (31.12.2010. godine: 18,5 milijuna KM). Iz navedenog se zaključuje da u usporedbi s krajem prethodne godine, MKO sa 30.6.2011. bilježe porast iznosa otplate na teret jamaca za 11%, dok je broj jamaca koji otplaćuju kredite manji za 27%.

3.4. Ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite

Efektivna kamatna stopa na mikrokredite je ukupna cijena tih kredita, a obračunava se i iskazuje sukladno Odluci o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite („Službene novine Federacije BiH“, br: 27/07 i 46/09). U obračun efektivne kamatne stope uključuju se podaci o visini nominalne kamatne stope na kredite, iznosu naknada i provizija koje MKO izračunavaju klijentu u postupku odobravanja kredita i iznos naknada i provizija poznatih na dan izračuna, koje MKO izračunava klijentu tijekom realiziranja ugovora o kreditu.

Ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na novoodobrene kredite u izvještajnom mjesecu.

Tablica 8. Prosječne ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite za II. kvartal 2011. godine – po proizvodima

Rb.	OPIS	Ponderirana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderirana efektivna kamatna stopa (prosječna)
1.	Kratkoročni mikrokrediti za:		
1.1.	Uslužne djelatnosti	24,70%	31,75%
1.2.	Trgovinu	24,81%	32,42%
1.3.	Poljoprivredu	23,69%	30,30%
1.4.	Proizvodnju	25,26%	31,15%
1.5.	Stambene potrebe	22,77%	26,89%
1.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	31,95%	39,12%
1.7.	Ostalo	19,49%	29,19%
2.	Dugoročni mikrokrediti za:		
2.1.	Uslužne djelatnosti	24,16%	28,97%
2.2.	Trgovinu	24,91%	29,74%
2.3.	Poljoprivredu	21,15%	24,96%
2.4.	Proizvodnju	22,65%	26,25%
2.5.	Stambene potrebe	21,96%	25,70%
2.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	27,68%	33,66%
2.7.	Ostalo	23,49%	28,81%

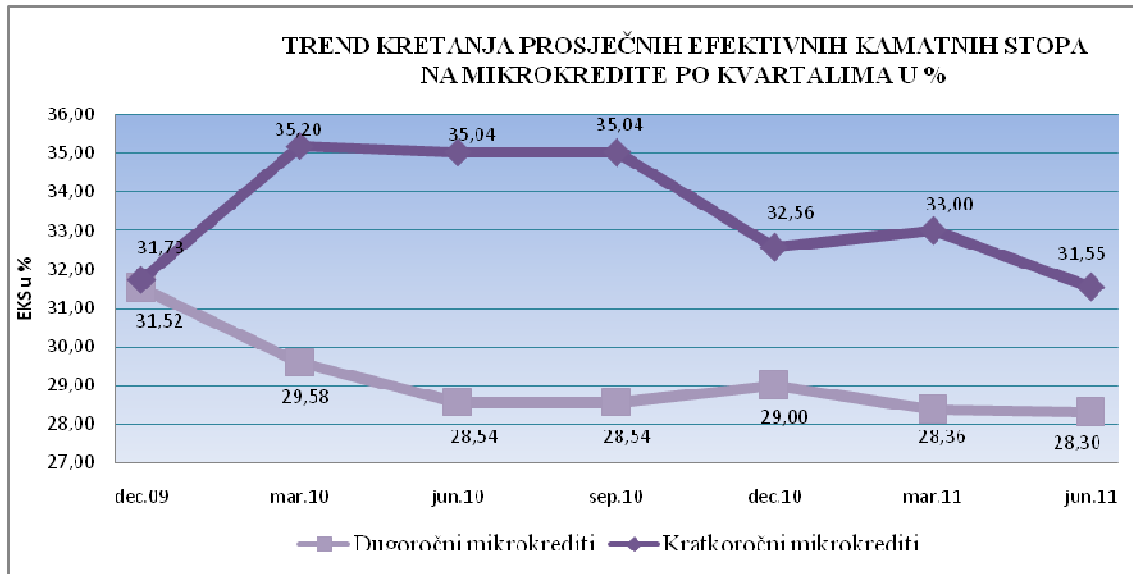
Za kratkoročne kredite, prosječna ponderirana nominalna kamatna kreće se u rasponu od 19,49 % za ostalo do 31,95 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu 26,89 % za stambene potrebe do 39,12 % za nenamjenske kredite.

Prosječna ponderirana nominalna kamatna stopa na dugoročne kredite kreće se u rasponu 21,15 % za poljoprivredu do 27,68 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu od 24,96 % za poljoprivredu do 33,66 % za nenamjenske kredite.

Prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne i dugoročne mikrokredite u Federaciji BiH po kvartalima prikazane su u Tablici 9.

Tablica 9. Prosječne efektivne kamatne stope (EKS) na mikrokredite po kvartalima

PROSJEČNA EKS u % za	31.12.09.	31.3.10.	30.6.10.	30.9.10.	31.12.10.	31.3.11.	30.6.11.
Kratkoročne mikrokredite	31,73	35,20	35,04	35,04	32,56	33,00	31,55
Dugoročne mikrokredite	31,52	29,58	28,54	28,54	29,00	28,36	28,30

U drugom kvartalu 2011. godine, prosječne efektivne kamatne stope u mikrokreditnom sektoru na dugoročne kredite bilježe neznatan pad (0,06%), dok su prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne kredite također u padu (1,45%).

U cilju povećanja transparentnog kreditiranja i zaštite potrošača-klijenta mikrokreditnih organizacija, Agencija je spriječila iskazivanje kamatnih stopa na mjesečnoj osnovi čak i kada se iskazuju efektivne kamatne stope na kredite, kako se klijenti MKO ne bi dovodili u zabludu. Agencija očekuje da će primjena navedenog propisa rezultirati dodatnim smanjenjem kamatnih stopa kod mikrokreditnih organizacija s obzirom da će klijenti biti bolje informirani o jedinstveno iskazanim kamatnim stopama na mikrokredite kako u sredstvima javnog informiranja, reklamnim oglašavanjima, tako i u ugovorima o kreditu.

Kako za formiranje kamatnih stopa na mikrokredite najznačajniju stavku čine visoki administrativni troškovi mikrokreditnih organizacija, Agencija u kontrolama MKO posebnu pažnju posvećuje i opravdanosti određenih troškova u smislu članka 38. ZoMKO koje na

koncu utječu na formiranje kamatnih stopa mikrokreditnih organizacija, održivost organizacija te ultimativno i zaštitu doniranih sredstava.

3.5. Račun dobiti i gubitka

Struktura računa dobiti i gubitka mikrokreditnog sektora Federacije BiH je prikazana u Tablici 10.

Tablica 10. Račun dobiti i gubitka MKO

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za razdoblje 1.1. - 30.6.2010.				Za razdoblje 1.1. - 30.6.2011.				Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	%	MKF	MKD	Ukupno	%	
1	2	1	2	3=(1+2)	4	5	6	7=(5+6)	8	9=(7/3)
1.	PRIHODI PO KAMATAMA I SLIČNI PRIHODI									
1.1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	62.317	146	62.463	95	46.012	161	46.173	92	74
1.2.	Operativni prihodi	3.403	22	3.425	5	3.873	30	3.903	8	114
2.	UKUPNI PRIHODI (1.1.+1.2.)	65.720	168	65.888	100	49.885	191	50.076	100	76
3.	RASHODI									
3.1.	Rashodi po kamatama i sl. rashodi	18.252	26	18.278	22	11.791	32	11.823	23	65
3.2.	Operativni rashodi	35.314	121	35.435	43	32.627	146	32.773	62	92
3.3.	Trošk. rezer. za kred. i dr. gubitke	28.906	19	28.925	35	7.997	5	8.002	15	28
4.	UKUPNI RASHODI (3.1.+3.2.+3.3.)	82.472	166	82.638	100	52.415	183	52.598	100	64
5.	IZVANREDNI PRIHODI	3.120	0	3.120		7.258	22	7.280		233
6.	IZVANREDNI RASHODI	806	0	806		294	0	294		36
7.	UKUPNO PRIHODI -RASHODI (2+5-4-6)	-14.438	2	-14.436		4.434	30	4.464		-31
8.	VIŠAK/MANJAK PRIHODA NAD RASHODIMA	-14.438		-14.438		4.434		4.434		-31
9.	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		2	2			30	30		
10.	POREZI		0	0			3	3		
11.	NETO DOBIT/GUBITAK		2	2			27	27		
12.	UKUPAN FIN. REZULTAT			-14.436				4.461		

Ukupni prihodi MKO za razdoblje 1.1. - 30.6.2011. iznose 50 milijuna KM, od čega se 49,8 milijuna KM ili 99,6% odnosi na prihode MKF, a 0,2 milijun KM ili 0,4% na prihode jednog MKD. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, ukupni prihodi su manji za 15,8 milijuna KM ili 24%.

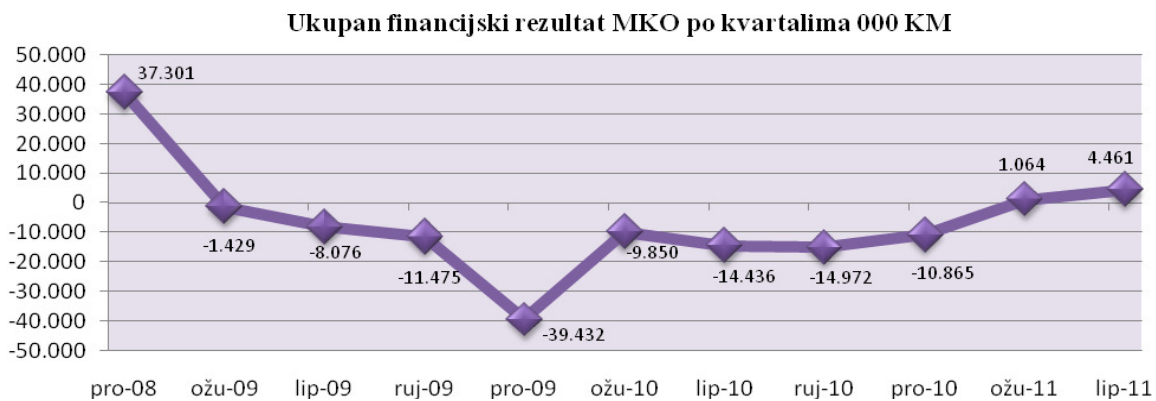
Najveći dio prihoda, odnosi se na prihode od kamata koji iznose 46,1 milijun KM ili 92% ukupnih prihoda i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, manji su za 16,3 milijuna KM ili 26%.

Ukupni rashodi iznose 52,6 milijuna KM od kojih se 52,4 milijuna ili 99,6% odnosi na rashode MKF, a 0,2 milijun KM ili 0,4% na rashode jednog MKD. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine ukupni rashodi su manji za 30 milijuna KM ili 36%.

U strukturi rashoda, 11,8 milijuna KM ili 23% od ukupnih rashoda odnosi se na rashode po kamatama na uzete kredite i ostale slične rashode i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji su za 6,4 milijuna KM ili 35%. Operativni rashodi iznose 32,8 milijuna KM ili 62% ukupnih rashoda i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, manji su za 2,7 milijuna KM ili 8%. Operativni rashodi sastoje se od troškova plaća i doprinosa u iznosu od 18,1 milijun KM (1.1.-30.6.2010.: 18,7 milijuna KM), troškova poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija u iznosu od 9 milijuna KM (1.1.-30.6.2010.: 8,4 milijuna KM), te ostalih operativnih troškova u iznosu od 5,7 milijuna KM (1.1.-30.6.2010.: 8,3 milijuna KM). Troškovi rezerviranja za kreditne i druge gubitke iznose 8 milijuna KM ili 15% od ukupnih rashoda i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji su za 20,9 milijuna KM ili 72%.

Za razdoblje 1.1.-30.6.2011. godine, neto dobit jednog MKD iznosila je 27 tisuća KM (1.1. – 30.6.2010.: 2 tisuće KM). U ovom razdoblju MKF su ostvarile višak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 4,4 milijuna KM, dok su u istom razdoblju prethodne godine, MKF ostvarile manjak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 14,4 milijuna KM. U razdoblju 1.1. – 30.6.2011., od ukupno 16 MKF, manjak prihoda nad rashodima imalo je 8 MKF i to u ukupnom iznosu od 1 milijun KM, a višak prihoda nad rashodima ostvarilo je 8 MKF u ukupnom iznosu od 5,4 milijuna KM.

Na razini mikrokreditnog sektora u Federaciji BiH, ostvaren je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 4,4 milijuna KM, što ukazuje na postepeni oporavak sektora, s obzirom da je sektor prvi put od kraja 2008.godine, u prvom kvartalu 2011. godine, zabilježio pozitivan finansijski rezultat, čime je taj trend nastavljen i u drugom kvartalu ove godine.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Analizirajući izvješća MKO sa 30.6.2011. možemo konstatirati sljedeće:

- Bilančna suma MKO sa 30.6.2011. iznosi 531,1 milijun KM, od čega se na MKF odnosi 529,4 milijuna KM ili 99,7%, a na MKD 1,7 milijuna KM ili 0,3% od ukupne bilance MKO;
- Bilančna suma MKO na kraju drugog kvartala 2011. godine bila je manja za 93,6 milijuna KM ili 15% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, odnosno za 45,1 milijun KM ili 8% manja je u odnosu na stanje sa 31.12.2010.;
- Ukupni bruto krediti MKO sa 30.6.2011. iznose 420,7 milijuna KM i čine 80% ukupne aktive MKO, dok neto krediti iznose 401,4 milijuna KM;
- Osnovni izvor sredstava MKO su obveze po uzetim kreditima koje na dan 30.6.2011. godine iznose 367,2 milijuna KM ili 69% ukupne pasive MKO;
- Ukupni kapital MKO na dan 30.6.2011. iznosi 143,3 milijuna KM, od čega kapital MKF iznosi 142,6 milijuna KM, a kapital jednog MKD 730 tisuća KM. Najznačajnije stavke kapitala MKF su višak prihoda nad rashodima u iznosu od 85,5 milijuna KM koji čini 60% ukupnog kapitala MKF. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 130 tisuća KM ili 18% ukupnog kapitala MKD, dok temeljni kapital MKD iznosi 600 tisuća KM ili 82% ukupnog kapitala MKD;
- U razdoblju 1.1. - 30.6.2011., 8 MKF je ostvarilo višak prihoda nad rashodima u iznosu od 5,4 milijuna KM, dok je manjak prihoda nad rashodima ostvarilo 8 MKF u iznosu od 1 milijun KM, što znači da su MKF sa 30.6.2011. poslovale s viškom prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 4,4 milijuna KM. Jedno MKD je u II. kvartalu 2011. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od 27 tisuća KM.

U narednom razdoblju MKO moraju intenzivno raditi na:

- Iznalaženju partnera za konsolidaciju pri čemu MKF koje imaju manje iznose kapitala, te visok stupanj otpisanih zajmova trebaju donijeti jasnu strategiju o pripajanju većim i snažnijim MKF kako bi se optimizirali resursi, očuvala donirana sredstva, osigurala podrška stranih kreditora, te osigurala budućnost zaposlenima u MKO;
- Daljnjem poboljšanju sustava internih kontrola, poboljšanju efikasnosti poslovanja i optimiziranju resursa MKO u cilju smanjenja kamatnih stopa;
- Usvajanju i punoj primjeni načela odgovornog kreditiranja;
- Punoj primjeni članka 2. ZoMKO što podrazumijeva obavljanje djelatnosti s ciljem poboljšanja materijalnog položaja korisnika mikrokredita, povećanja zaposlenosti i pružanja potpore razvoju poduzetništva;
- Obveznoj razmjeni informacija na razini sektora i Središnjeg registra kredita;
- Poboljšanju suradnje s Centrom za financijsko savjetovanje u cilju rješavanja problema prezaduženih klijenata i žiranata;
- Poboljšanju institucionalnih kapaciteta, uključujući poboljšanje funkcija upravljanja i rukovođenja, te
- Potpunoj primjeni važećih propisa i povećanju transparentnosti poslovanja.

PRILOZI

- Prilog 1. Osnovni podaci o MKO
- Prilog 2. Bilanca stanja MKF
- Prilog 3. Bilanca stanja MKD
- Prilog 4. Račun dobiti i gubitka MKF
- Prilog 5. Račun dobiti i gubitka MKD
- Prilog 6. Pregled doniranog kapitala MKF

Prilog 1.

OSNOVNI PODACI O MKO

Rb.	Naziv mikrokreditne organizacije	Adresa i sjedište	Direktor	Tel/Fax	E-mail i Web	30.6.2011.	
						Iznos aktive u 000 KM	Broj zaposlenih
1.	MKD "ADRIA mikro" d.o.o. Mostar	Kneza Višeslava 14 88 000 MOSTAR	Sena-Martina Topić	036/ 348-891, 348-890 fax	adria.mikro@tel.net.ba	1.667	6
2.	MKF "BOSANSKO SELO" Srebrenik	21. Srebreničke brigade bb 75 350 SREBRENİK	Hajrudin Husanović	035/ 644-898 tel/fax	mobossel@bih.net.ba	512	4
3.	MKF "EKI" Sarajevo	Džemala Bijedića bb 71 000 SARAJEVO	Sadina Bina	033/ 754-370, 754-388 fax	sbina@mkoeki.com www.mkoeki.com	117.779	267
4.	MKF "LIDER" Sarajevo	Skenderija 68 71 000 SARAJEVO	Zijad Hasović	033/ 250-580, 250-581 fax	zijadh@lider.ba www.lider.ba	10.981	51
5.	"LOK MKF" Sarajevo	Skenderija 13 71 000 SARAJEVO	Nusret Čaušević	033/ 564-200, 564-201 fax	central.office@lok.ba www.lok.ba	70.235	214
6.	MKF "MELAHA" Sarajevo	Hamdije Kreševljakovića 59 71 000 SARAJEVO	Iso Abinun	033/ 205-737 tel/fax	iso@melaha.ba	996	3
7.	MKF "MIBA" Tuzla	Đorđa Mihajlovića 4/III 75 000 TUZLA	Mirsad Bahić	035/ 277-455 tel/fax	miba@vesta.ba www.miba.ba	456	3
8.	MKF "MI-BOSPO" Tuzla	Bosne srebrene bb 75 000 TUZLA	Nejira Nalić	035/ 270-283, 252-448 fax	mi-bospo@mi-bospo.org www.mi-bospo.org	34.802	132
9.	MKF "MIKRA" Sarajevo	Marka Marulića 2/VI 71 000 SARAJEVO	Sanin Čampara	033/ 616-162, 717-141 fax	mikra@mikra.ba www.mikra.ba	15.935	87
10.	MKF "MIKRO ALDI" Goražde	Panorama bb 73 000 GORAŽDE	Ferida Softić	038/ 226-456, 221-004 fax	mka.aldi@bih.net.ba www.mikroaldi.org	3.393	19
11.	"PARTNER MKF" Tuzla	15. maja bb 75 000 TUZLA	Senad Sinanović	035/ 300-250, 300-269 fax	partner@partner.ba www.partner.ba	110.502	254
12.	MKF "PRIZMA" Sarajevo	Bistrik Medresa 43 71 000 SARAJEVO	Kenan Crnkić	033/ 573-320, 446-583 fax	hq@prizma.ba www.prizma.ba	110.103	207
13.	"PRVA ISLAMSKA MKF" Sarajevo	Jukićeva 75 71 000 SARAJEVO	Edina Hadžimurtezić	033/ 666-224, 268-350 fax	info@islamic-relief.ba	1.558	10
14.	MKF "SANI" Zenica	Mehmedalije Tarabara 10 72 000 ZENICA	Sulejman Haračić	032/ 405-606 tel/fax	mikrosanizenica@yahoo.com	383	3
15.	MKF "SUNRISE" Sarajevo	Hamdije Kreševljakovića 51 71 000 SARAJEVO	Zoran Dučić	033/ 278-020, 278-032 fax	sunrise@microsunrise.ba www.microsunrise.ba	45.753	156
16.	MKF "VORTT-INVEST" Sarajevo	Azize Šaćirbegović 128 71 000 SARAJEVO	Mustafa Kapić	033/720-949, 720-941 fax	vorttdoo@yahoo.com	431	2
17.	MKF "ŽENE ZA ŽENE International" Sarajevo	Džemala Bijedića 130 71 000 SARAJEVO	Seida Sarić	033/ 770-010, 770-012 fax	general@zenezazene.ba www.womenforwomen.org	5.646	59
UKUPNO						531.131	1.477

Prilog 2.

BILANCA STANJA MKF

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2010.	%	30.06.2011.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	47.527	8	44.624	8	94
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	18.252	3	25.556	5	140
1b)	Kamatonosni računi depozita	29.275	5	19.068	4	65
2.	Plasmani bankama	28.751	5	24.916	5	87
3.	Kredit	458.551		419.330		91
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	26.214		19.287		74
3b)	Neto krediti (3-3a)	432.337	75	400.044	76	93
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	49.115	9	47.993	9	98
5.	Dugoročne investicije	3.500	0	2.700	0	77
6.	Ostala aktiva	14.319	2	9.884	2	69
7.	Minus: rezerv. na ost. stavke aktive, osim kredita	701		698		100
8.	UKUPNO AKTIVA	574.848	100	529.464	100	92
PASIVA						
9.	Obveze po uzetim kratkoročnim kreditima	88.871	15	75.064	14	84
10.	Obveze po uzetim dugoročnim kreditima	321.027	56	291.362	55	91
11.	Ostale obveze	23.025	4	20.427	4	89
12.	UKUPNO OBVEZE	432.923	75	386.852	73	89
13.	Donirani kapital	42.619		42.822		100
14.	Temeljni kapital	9.957		9.853		99
15.	Višak prihoda nad rashodima	110.607		110.953		100
15a)	za prethodne godine	109.640		105.468		96
15b)	za tekuću godinu	967		5.485		567
16.	Manjak prihoda nad rashodima	25.751		25.481		99
16a)	za prethodne godine	13.997		24.544		0
16b)	za tekuću godinu	11.754		937		8
17.	Ostale rezerve	4.493		4.466		99
18.	UKUPNO KAPITAL	141.925	25	142.612	27	100
19.	UKUPNO PASIVA	574.848	100	529.464	100	92
IZVANBILANČNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	79.269		160.174		202
	- komisioni poslovi	1.272		1.312		103

Prilog 3.

BILANCA STANJA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2010.	%	30.06.2011.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	36	3	186	11	516
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	36	3	186	11	516
1b)	Kamatonosni računi depozita	0	0	0	0	0
2.	Plasmani bankama	0	0	0	0	0
3.	Kredit	1.276		1.407		110
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	36		19		53
3b)	Neto krediti (3-3a)	1.240	90	1.388	83	112
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	84	6	79	5	94
5.	Dugoročne investicije	0	0	0	0	0
6.	Ostala aktiva	9	1	14	1	0
7.	Minus: rezervir. na ost. stavke aktive, osim kredita	0		0		0
8.	UKUPNO AKTIVA	1.369	100	1.667	100	122
PASIVA						
9.	Obveze po uzetim kratkoročnim kreditima	513	38	511	31	100
10.	Obveze po uzetim dugoročnim kreditima	86	6	357	21	
11.	Ostale obveze	71	5	69	4	97
12.	UKUPNO OBVEZE	669	49	937	56	140
13.	Donirani kapital	0		0		0
14.	Temeljni kapital	600		600		100
15.	Emisioni ažio	0		0		0
16.	Neraspoređena dobit (16a+16b)	3		30		993
16a)	prethodnih godina	0		0		0
16b)	tekuće godine	3		30		993
17.	Zakonske rezerve	98		100		
18.	Ostale rezerve	0		0		0
19.	UKUPNO KAPITAL	700	51	730	44	104
20.	UKUPNO PASIVA	1.369	100	1.667	100	122
IZVANBILANČNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	88		80		91
	- komisioni poslovi	0		0		0

Prilog 4.

RAČUN DOBITI I GUBITKA MKF

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za razdoblje 1.1. - 30.6.2010.	%	Za razdoblje 1.1. - 30.6.2011.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I.	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	673	1	333	1	49
1.2.	Kamate na plasmane bankama	368	1	508	1	138
1.3.	Kamate na kredite	60.650	97	44.765	97	74
1.4.	Ostali financijski приход	626	1	406	1	65
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	62.317	100	46.012	100	74
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	16.717	92	11.268	96	67
2.2.	Ostali financijski rashodi	1.535	8	523	4	34
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	18.252	100	11.791	100	65
3.	Neto financijski prihodi (1.5. - 2.3.)	44.065		34.221		78
II.	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	3.142	92	3.524	91	112
4.2.	Ostali operativni prihodi	261	8	349	9	134
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	3.403	100	3.873	100	114
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	18.614	53	18.024	55	97
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	8.396	24	8.915	27	106
5.3.	Ostali operativni troškovi	8.304	24	5.688	17	69
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	35.314	100	32.627	100	92
6.	Troškovi rezerviranja za kreditne i druge gubitke	28.906		7.997		28
7.	Višak/manjak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja (3.+4.3.-5.4.-6.)	-16.752		-2.530		15
8.	Izvanredni prihodi	3.120		7.258		233
9.	Izvanredni rashodi	806		294		36
10.	Višak/manjak prihoda nad rashodima (7.+8.-9.)	-14.438		4.434		-31

Prilog 5.

RAČUN DOBITI I GUBITKA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za razdoblje 1.1. - 30.6.2010.	%	Za razdoblje 1.1. - 30.6.2011.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I.	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	0	0	0	0	n/a
1.2.	Kamate na plasmane bankama	0	0	0	0	n/a
1.3.	Kamate na kredite	146	100	159	99	109
1.4.	Ostali financijski prihod	0	0	2	1	n/a
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	146	100	161	100	110
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	22	85	31	98	141
2.2.	Ostali financijski rashodi	4	15	1	2	18
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	26	100	32	100	122
3.	Neto financijski prihodi (1.5. - 2.3.)	120		129		107
II.	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	16	73	10	34	64
4.2.	Ostali operativni prihodi	6	27	20	66	332
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	22	100	30	100	137
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	49	40	52	35	105
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	49	40	49	33	99
5.3.	Ostali operativni troškovi	23	20	46	31	198
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	121	100	146	100	120
6.	Troškovi rezerviranja za kreditne i druge gubitke	19		5		26
7.	DOBIT/GUBITAK OD REDOVNOG POSLOVANJA (3.+4.3.-5.4.-6.)	2		8		410
8.	Izvanredni prihodi	0		22		n/a
9.	Izvanredni rashodi	0		0		n/a
10.	DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	2		30		1.490
11.	POREZ	0		3		n/a
12.	NETO DOBIT/GUBITAK	2		27		1.341

Prilog 6.

PREGLED DONIRANOG KAPITALA MKF
stanje na dan 30.6.2011.

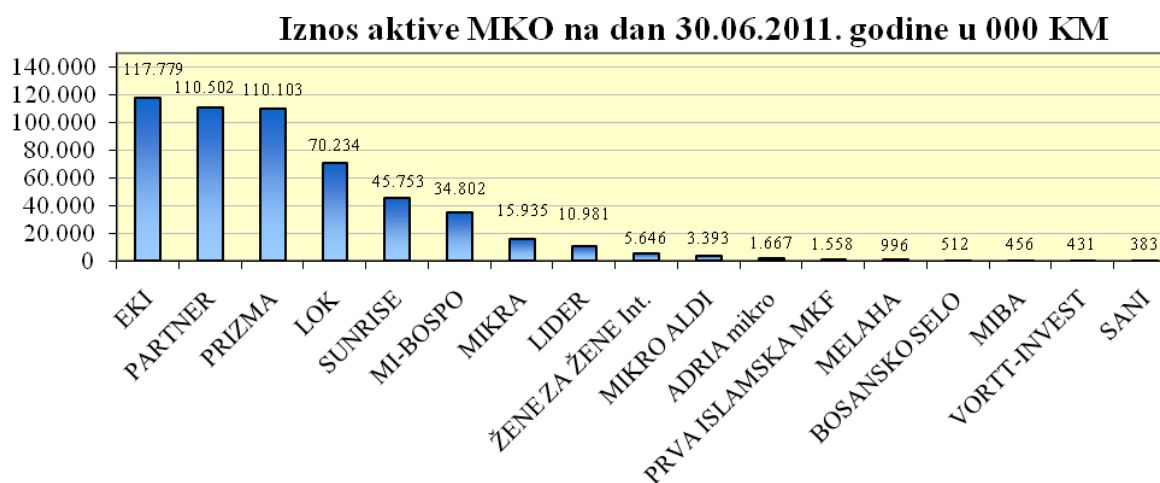
u 000 KM

Rb	Naziv donatora	MKF EKI Sarajevo	MKF LIDER Sarajevo	MKF MIBA Tuzla	MKF MI-BOSPO Tuzla	MKF MIKRA Sarajevo	MKF MIKRO ALDI Gorazde	PARTNER MKF Tuzla	MKF PRIZMA Sarajevo	MKF SUNRISE Sarajevo	MKF ŽENE ZA ŽENE Sarajevo	UKUPNO
Donacije za kreditni fond		5.246	6.106	624	2.685	3.412	804	6.828	7.264	1.942	2.259	37.170
1.	USAID	3.046						3.046	3.046		543	9.681
2.	CHF-(SIDA, MEDI, HILP)		6.106									6.106
3.	UNHCR				479		200	1.229	992	614	450	3.964
4.	CRS					3.412						3.412
5.	LIP (sredstva Vlade FBiH)				947			675		1.214		2.836
6.	PRM/USA State Department								2.006		577	2.583
7.	UNDP	1.932						59	446			2.437
8.	UMCOR			298	79			316	774		637	2.104
9.	Women's World Banking				1.034							1.034
10.	IRC							805				805
11.	Mercy Corps							697				697
12.	OXSfam						500					500
13.	Int. NGO NSU - Itineris			326								326
14.	USDA Know-How Project	237										237
15.	Church World Service				146							146
16.	Udruženje građana "ALDI"						104					104
17.	DK spajanje s "LORI" Orašje									98		98
18.	Women for Women Int.										52	52
19.	CRIC	31										31
20.	SOLIDARITES									16		16
Donacije za osnovna sredstva		8	0	0	0	65	0	228	61	10	0	373
21.	Mercy Corps							228				228
22.	CRS					65						65
23.	ICMC								53			53
24.	SOLIDARITES									10		10
25.	WORLD Vision Int.	8										8
26.	PHARE								8			8
Donacije za operativne troškove		2.037	813	0	0	0	0	1.308	3.087	709	0	7.954
27.	SIDA Housing	1.828										6.106
28.	IFC	104										6.106
29.	PRM								2.047			2.047
30.	UNHCR							129	840			969
31.	LIP (sredstva Vlade FBiH)							201		709		910
32.	CHF		813									813
33.	Mercy Corps							725				725
34.	CGAP							45	150			195
35.	EBRD	105										105
36.	WORLD BANK							60				60
37.	USAID							55				55
38.	MFC							12	34			46
39.	UNDP							45				45
40.	ADA ASBL (RATING)							21				21
41.	Ostalo							16	17			33
UKUPNO DONIRANI KAPITAL		7.291	6.919	624	2.685	3.477	804	8.364	10.413	2.661	2.259	45.497

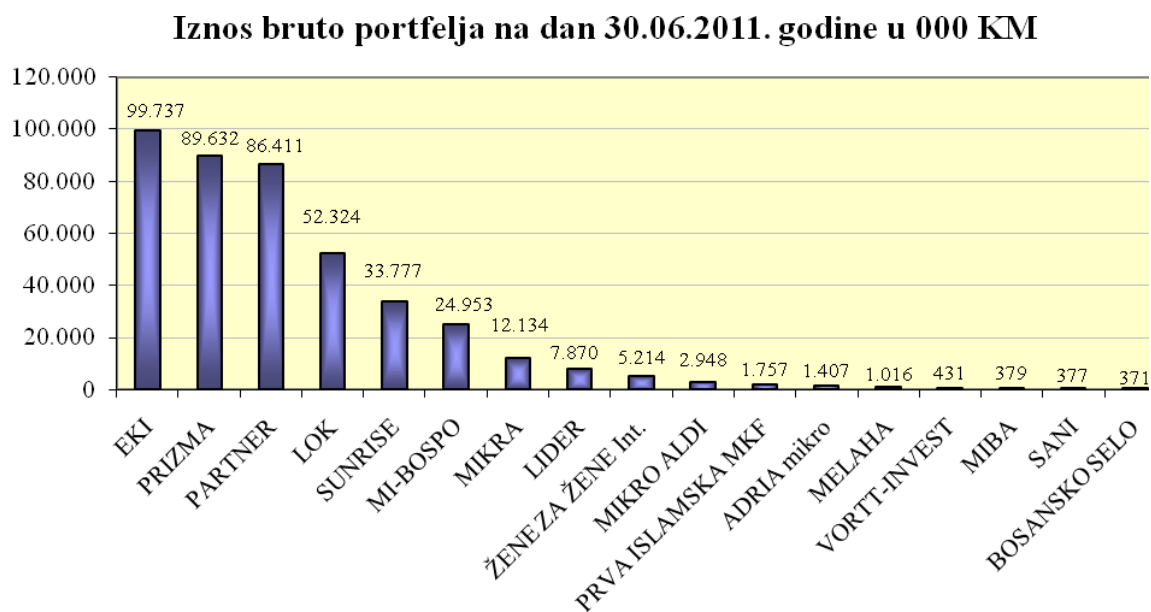
GRAFIKONI

- Grafikon 1. Iznos aktive MKO na dan 30.6.2011. u 000 KM
- Grafikon 2. Iznos bruto portfolia na dan 30.6.2011. u 000 KM
- Grafikon 3. Iznos kapitala MKO na dan 30.6.2011. u 000 KM
- Grafikon 4. Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD na dan 30.6.2011. u 000 KM
- Grafikon 5. Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite prema izvješćima MKO u II. kvartalu 2011. godine
- Grafikon 6. Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite prema izvješćima MKO u II. kvartalu 2011. godine
- Grafikon 7. Broj zaposlenih MKO na dan 30.6.2011.
- Grafikon 8. Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfelj MKO na dan 30.6.2011.
- Grafikon 9. Portfelj u riziku preko 30 dana na dan 30.6.2011.
- Grafikon 10. Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 30.6.2011.

Grafikon 1.

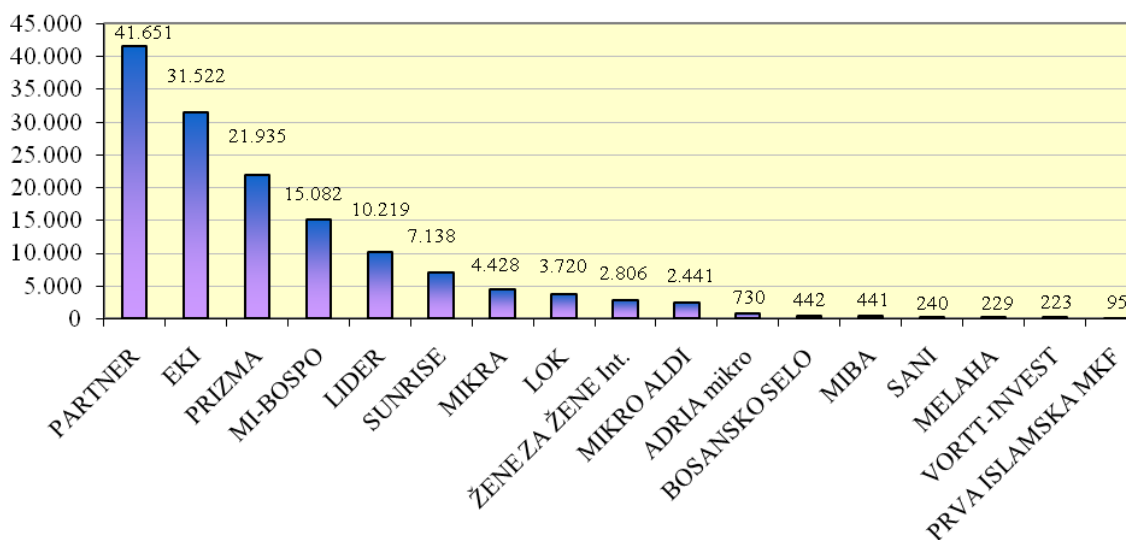

Grafikon 2.

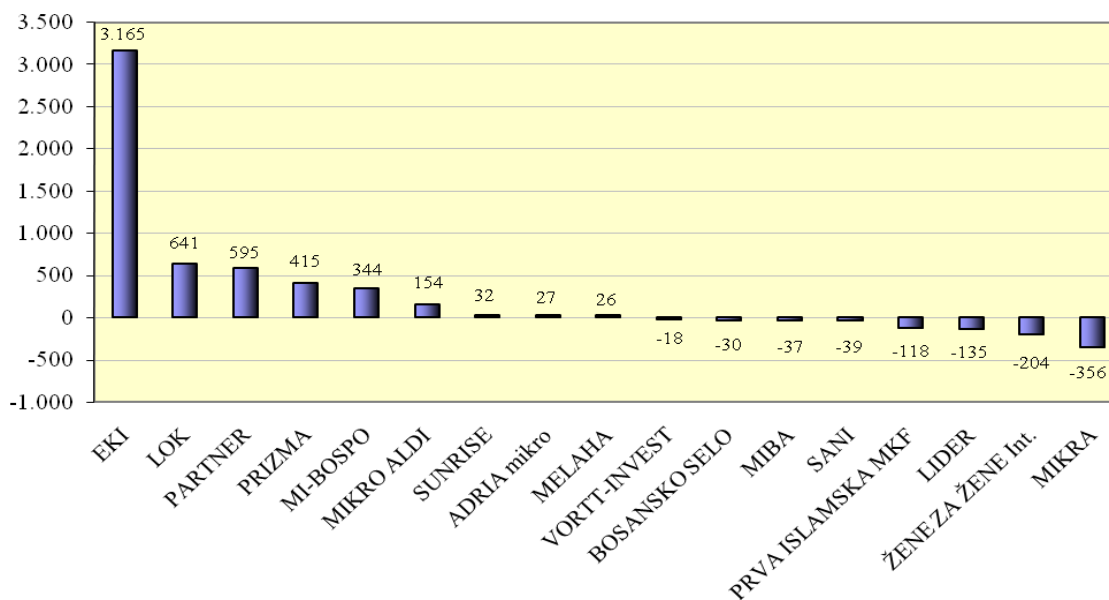
Grafikon 3.

Iznos kapitala MKO na dan 30.06.2011. godine u 000 KM

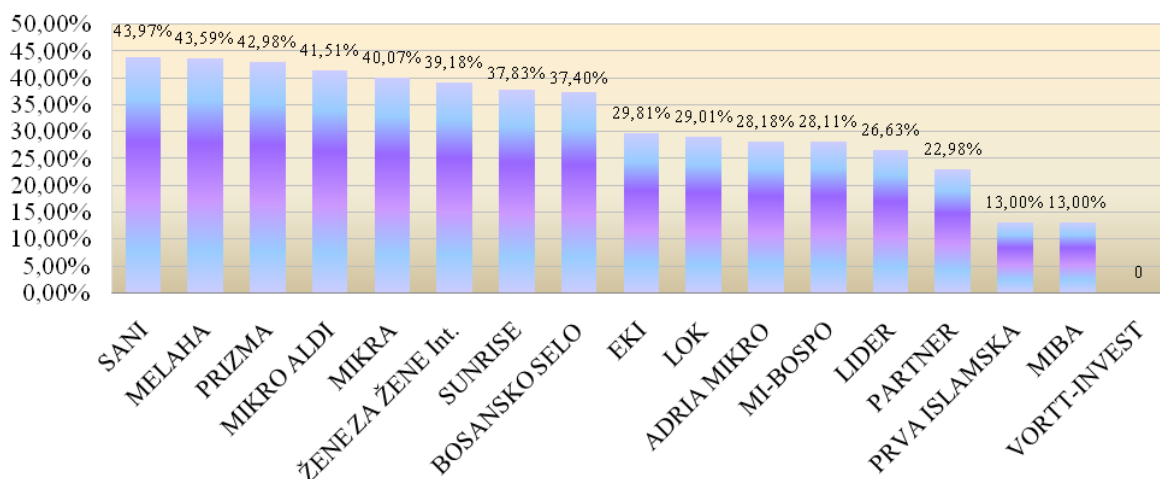
Grafikon 4.

**Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno
Neto dobit/gubitak MKD za period 01.01. - 30.06.2011. godine
u 000 KM**

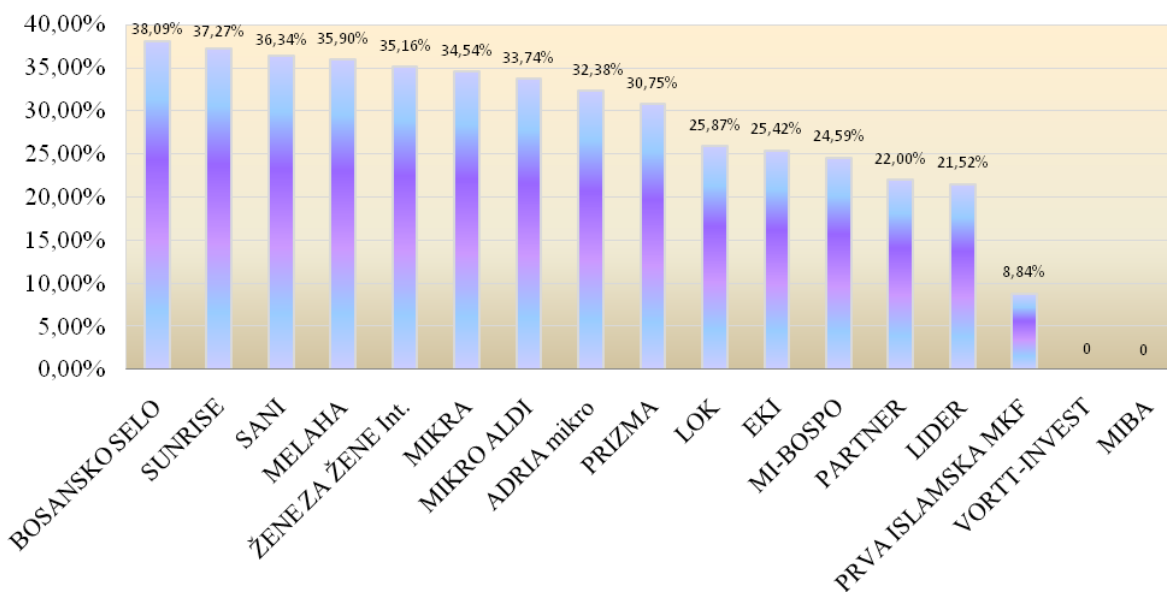
Grafikon 5.

**Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite
prema izvještajima MKO u II kvartalu 2011. godine**

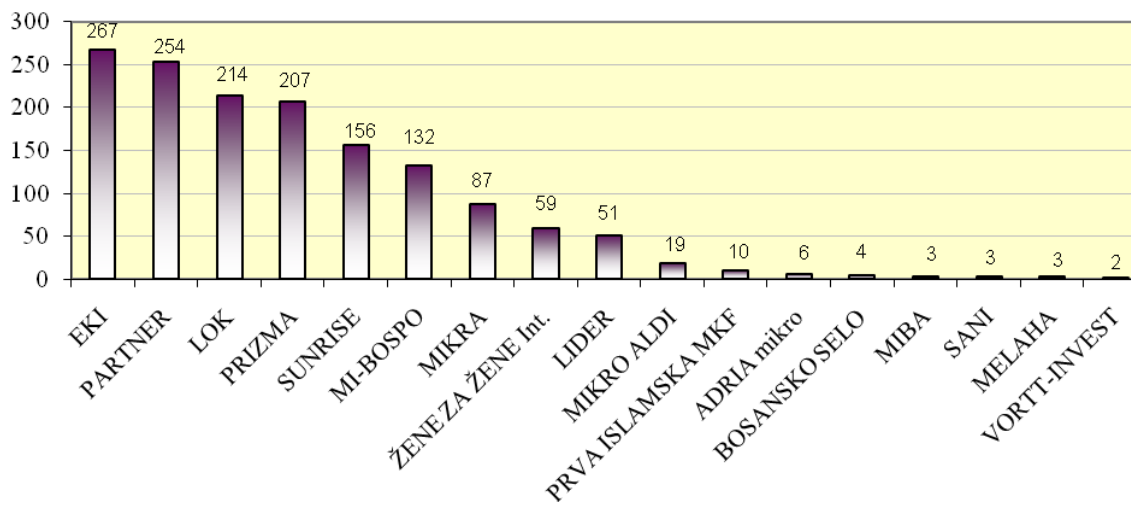
Grafikon 6.

**Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite
prema izvještajima MKO u II kvartalu 2011. godine**

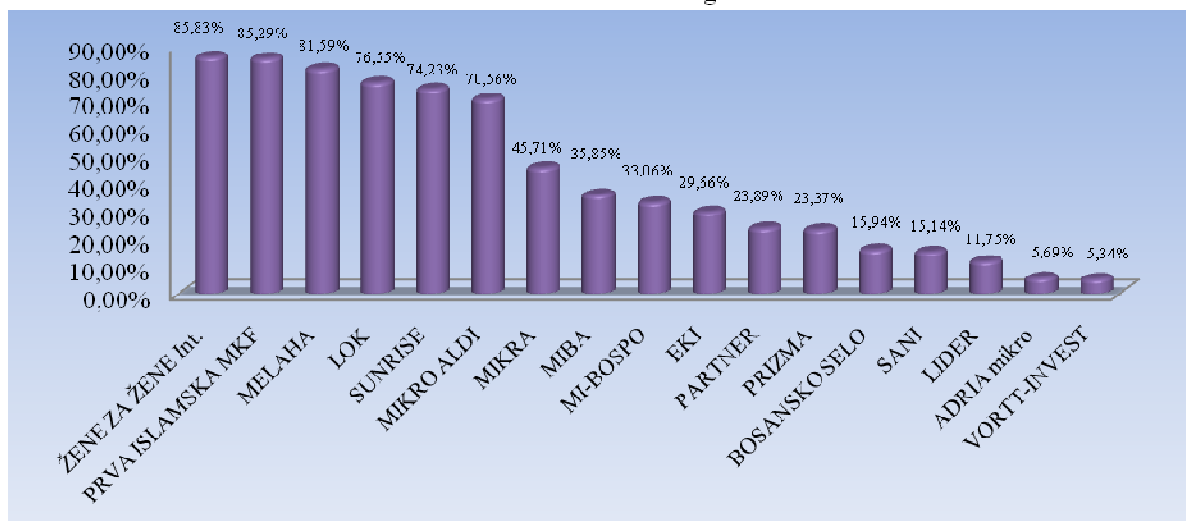
Grafikon 7.

Broj zaposlenih na dan 30.06.2011. godine

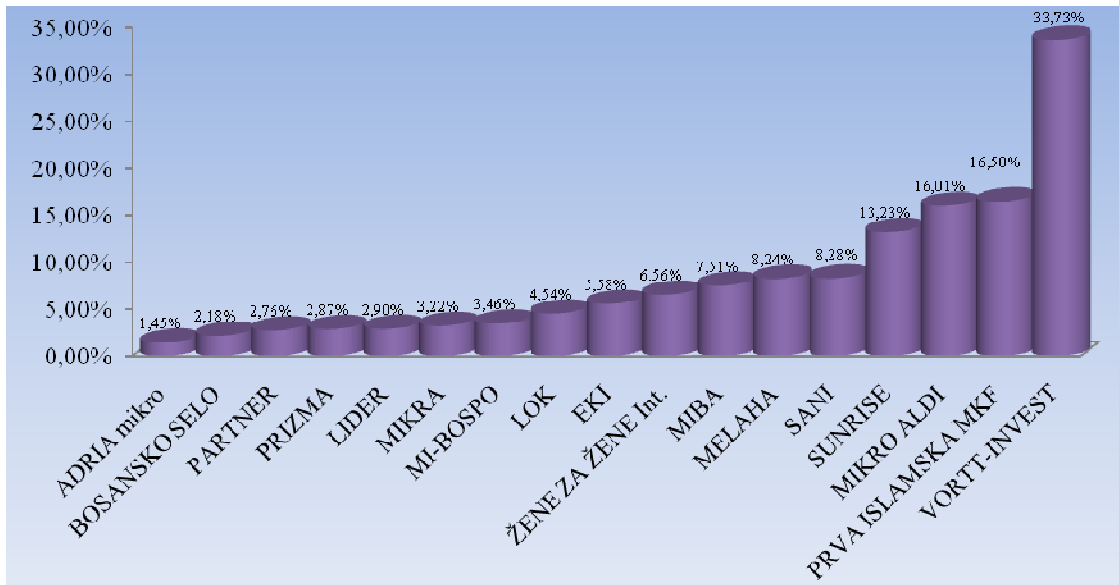
Grafikon 8.

Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfolio MKO na dan 30.06.2011. godine

Grafikon 9.

Portfoliou riziku preko 30 dana na dan 30.06.2011. godine

Grafikon 10.

Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 30.06.2011. godine

